

ШЕСТО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ГРАФ Н. П. ИГНАТИЕВ“

гр. София, Район „Средец“, ул. „6-ти септември“ №16; +359 2 988 17 13; shesto_ou@6ou.org

ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В 6 ОУ „ГРАФ Н. П. ИГНАТИЕВ“
ЗА УЧЕБНА 2025/2026 ГОДИНА

Приет с решение на Педагогическия съвет (протокол № 9/11.09.2025 г.)

София, 2025 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на участниците в образователния процес (ученици, педагогически специалисти и родители) и регламентира етичните правила и норми на поведение между тях.

кодекс на училищната общност е съобразен с разпоредбите на Конституцията на Република България, Конвенция на ООН за Правата на детето, Европейската харта за правата на човека, Закона за защита на детето, Закона за предучилищно и училищно образование и Закона за приобщаващо образование и нормативните актове по прилагането им.

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ЦЕЛИ

1. Настоящият кодекс определя основните етични правила за поведение на учениците, учителите, непедагогическия персонал и родителите в 6. ОУ „Граф Игнатиев“ и цели да утвърди и защити доброто име на институцията, както и да поддържа високото обществено мнение и положение на училището.

2. Дейността на училищната общност в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, хуманизъм, толерантност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

3. Етичният кодекс има за цел да:

3.1. повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж;

3.2. изгради позитивен организационен климат, да определи моралните и етични правила и нормите на поведение в институцията;

3.3. създаде правила чрез които не се допускат прояви на агресивно поведение, насилие и тормоз;

3.4. насочи поведението на служителите към предотвратяване възникването на конфликти;

3.5. осигури интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

3.6. създаде условия за придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

3.7. формира отношения на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин и към хората с увреждания.

Раздел II. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

4. Училището създава безопасна и здравословна среда, която стимулира и насърчава нормалното физическо, интелектуално, емоционално, нравствено и социално развитие.

5. Служителите в училището изпълняват отговорно работата си и се стремят да разрешават училищните проблеми в съответствие с нормативната уредба, която регулира системата на предучилищното и училищното образование, училищната политика и етичните норми.

6. Педагогическият специалист създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички, съблюдава за тяхното изпълнение и не ги нарушава.

7. Служителите в училището се отнасят справедливо към всеки ученик и осигуряват равен достъп до образование и подкрепят личностното развитие на всеки ученик.

8. Служителите в училището не накърняват честта и достойнството на учениците и защитават по най-добрия начин интересите на ученика.

9. Служителите в училището познават същността, проявленията и последиците от насилието и тормоза и при идентифициране на случаи на агресия спрямо ученици в институцията незабавно уведомяват директора. В такива случаи учениците имат право да получат педагогическа и психологическа подкрепа. За ученици попаднали в риск възниква необходимост от специална закрила за извеждането им от рисковата ситуация.

10. Педагогическият специалист е длъжен да оказва съдействие, както при решаването на образователни проблеми, така и при проблеми, свързани с взаимоотношенията между учениците.

11. Подкрепата и закрилата не се превръщат в протекция. Недопустимо е да се ограничава свободното и открито изразяване на мнение и отстояването на собствена позиция, освен когато се засяга личното достойнство на другите. Педагогическият специалист е гарант за равнопоставеността на учениците по време на учебните часове и в училището като цяло.

12. Педагогическият специалист е безпристрастен. Толерирането на ученици извън зачитането на образователните им постижения е недопустимо.

13. Изпитванията и оценяването на учениците не се използват като форма за налагане на санкция, а начин учениците да получат конструктивна обратна връзка за своите знания и подготовка. Оценяват се знанията, а не поведението. Недопустимо е да се правят квалификации по отношение на личността, оценяват се само конкретните действия и резултати. Постиженията на учениците не се сравняват публично – всеки ученик получава оценка за своя собствен напредък.

14. Педагогическият специалист общува с учениците учтиво, не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.

15. Педагогическите специалисти и лицата от непедагогическия персонал утвърждават своя авторитет с професионализъм и компетентност, като:

15.1. Не допускат публично обсъждане на професионални и/или личностните качества на колегите си.

15.2. Проявяват уважение към личния живот на учениците и техните семейства. По никакъв повод не се допускат злоупотреба с доверието на семейството.

15.3. Съблюдават обществено приетите правила на поведение при всички изяви в публичното пространство.

16. Служителите в училището не допускат участие на ученици в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

17. Служителите в училището спазват утвърдените правила за защитата на личните данни и конфиденциалност на информацията.

18. Служителите в училището не допускат да влияят на учениците със своите лични пристрастия, предразсъдъци и стереотипи.

19. Служителите в училище предпазват учениците от фактори, които са неблагоприятни за тяхното физическо, психическо, нравствено и образователно развитие.

20. Служителите в училище уважават и стимулират уникалността на всеки ученик.

21. Служителите да осигуряват за децата със СОП равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

22. При изпълнение на своите задължения служителите са политически и партийно неутрални, не налагат идеологически и политически убеждения, не провеждат политическа дейност в училището, не оказват политическо или партийно въздействие върху участниците в образователния процес и не използват служебни ресурси за политически или партийни цели.

Раздел III.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

23. Педагогическият специалист информира родителите за всички решения, касаещи детето им с цел подпомагане на семейството при образователно-възпитателния процес.

24. Педагогическият специалист разкрива споделена от ученика информация на родителите, само когато тя трябва да бъде разкрита в интерес на детето. Родителите задължително се информират за всички решения, отнасящи се до детето и при възможност се включват в вземането им с цел да се гарантира зачитане правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

25. Педагогическият специалист информира родителите за изследователските проекти, включващи участие на техните деца. Не се допуска и не се позволява участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

26. Педагогическият специалист се стреми да разбира и уважава различните ценности и традиции на родителите, свързани с културата, обичаите, езика и убежденията на всяко семейство.

27. Служителите в училището не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване.

28. В случаите на конфликт между членовете на семейството, учителят обсъжда наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане страна в конфликта.

Раздел IV.

ЕТИЧНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ СЛУЖИТЕЛИТЕ

29. В своите колегиални взаимоотношения служителите се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост. Те участват активно в процеса на подобряване качеството на работа в институцията.

30. Служителите изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, следвайки поведение на принципност и равнопоставеност.

31. Служителите в училището познават и спазват правилата, които определят реда за организация на задълженията за защита на личните данни и гарантирането на правата на субектите на данни в институцията.

32. Служителите в училището не разкриват конфиденциална информация за колегите си освен в случаите, когато това се изисква от закона.

33. Служителите в училището не разпространяват информация за колегите си, която може да урони престижа им.

34. Служителите в училището не разпространяват информация за училището, която може да урони престижа му.

35. Недопустимо е отправянето на обиди между учители и служители, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

36. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

37. Служителите подпомагат колегите си в изпълнението на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции като се отнасят внимателно и открито, с необходимото уважение и отзивчивост.

Раздел V.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

38. Служителите работят за създаване на сигурна образователна среда, в която учениците усвояват ключови компетентности, възпитават се в дух на патриотизъм, получават адекватни здравни грижи, осигуряват подкрепа по отношение на личностното развитие на учениците.

39. Служителите разбират и уважават ценностите и традициите на различните култури в общността.

40. Служителите са активни и допринасят за положителната промяна в общността.

41. Служителите популяризират правата и задълженията на децата и тяхното активно включване в обществения живот, и допринасят за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

42. Служителите работят активно за промяна на политиките, отнасящи се до благополучието на учениците.

43. Спазването на приетите етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

44. Спазването на този кодекс от всеки служител допринася за изграждането и утвърждаването на позитивна образователна среда и положителен образ на училището.

Раздел VI.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

45. Участват в създаването на правилата за поведение в паралелката и в училището и ги спазват.

46. Съхраняват авторитета и доброто име на училището и училищната общност, дължат уважение към педагогическите специалисти и непдагогическия персонал.

47. В своята дейност ученикът се стреми да не нарушава личното пространство на другите. Не участва в обсъждането на личностните качества на съученици и педагогически специалисти. Недопустимо е разпространението на поверителна информация за тях в публичното пространство и социалните мрежи, като качва снимки, колажи, клипове, които уронват достойнството им.

48. Ученикът се явява в училище във вид и с облекло, съответстващо на добрите нрави и на позицията му на ученик. Държи се учтиво и спазва утвърдените правила в училищата общност и в обществото.

49. Толерантни са към останалите членове на училищната общност, разбират и уважават различията, зачитат правата, честта и достойнството на другите.

50. Недопустими са дискриминационни прояви и насилие в отношенията. Всички ученици са длъжни да се придържат към поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, се стремят към бързо и ефективно разрешаване, като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и поведението на външни за конфликта лица.

51. Редовно присъстват в учебните часове, не отсъстват безпричинно от училище и не възпрепятстват нормалното протичане на учебния час.

52. Изпълняват инструкциите на своите учители и на останалите педагогически специалисти, които работят с тях.

Раздел VII.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

53. Съдействат за утвърждаване авторитета на училището.

54. Осигуряват редовното присъствие на децата си в училище. В случаите на отсъствие на ученика по уважителни причини уведомяват своевременно ръководството на училището и/или класния ръководител.

55. Редовно се информират за приобщаването на детето си в училището, следят неговите резултати от образователния процес и дейностите по подкрепа за личностно развитие.

56. Съдействат на педагогическите специалисти в процеса на изграждане на умения за независим и самостоятелен живот и насърчават децата си активно да участват в инициативите на институцията.

57. Редовно присъстват на провежданите родителски срещи.

58. Зачитат правата и достойнството на другите участници в образователния процес, не разрешават сами възникнали конфликти с чуждо дете в отсъствие на негов родител или учител. Саморазправата е абсолютно недопустима.

59. Не уронват репутацията на педагогическите и непедагогическите специалисти. Не си позволява при никакви обстоятелства и случай да заплашват/да отправят както вербални, така и физически заплахи и/или предупреждения.

Раздел VIII.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ – ОБЩИНА, РУО, МОН И ДРУГИ

60. Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика в сферата на образованието, както и при извършването на тяхната дейност и осъществяването на правомощията им.

61. Служителите вземат отношение по въпроси, които са пряко свързани с тяхната длъжност, квалификация и професионални умения.

62. Когато прави предложения пред органите на държавна и местна власт, служителят предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

63. Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с органите на държавната и местна власт, и неправителствени организации с цел повишаване на общественото доверие и издигане престижа на училището.

Раздел IX.

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

64. Конфликт на интереси възниква, когато служителят има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

65. Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

66. Служителите не може да използват служебното си положение за лично и/или семейно облагодетелстване.

67. Служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси, а при поява на такъв конфликт са длъжни незабавно да информират прекия си ръководител.

Раздел X.

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

68. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и отговорно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи, освен ако противоречат на закона, морала и добрите нрави.

69. Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.

70. Служителите не трябва да изразяват лично мнение по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището, освен в случаите, когато са упълномощени за това от директора на училището.

71. Служителят има право на лично мнение по субсидиарност, т.е. в професионалните групи, в които участва – методическо обединение/комисии по компетентности и педагогически съвет, по въпроси, които се отнасят до професионализма, квалификацията, колегиалността, толерантността и взаимното уважение.

72. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

73. Служителите в училището изпълняват съвестно задълженията си и повишават квалификацията си постоянно.

74. Служителите не допускат пристрастност и облагодетелстване, които да оказат влияние върху изпълнението на служебните им задължения или преценката им, или да бъдат възнаградени за това.

75. Служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин, не допускат използването му за лични цели и своевременно информират отговорните длъжностни лица при загубата или повредата му.

76. Служителите в училището създават всички необходими условия за опазване на личните данни и всяка защитена със закон информация.

77. Служителите нямат право да оповестяват и злоупотребяват с информация и факти, които са им станали известни при или по повод изпълнението на служебните задължения във връзка с длъжността, която заемат или представляват служебна тайна.

Раздел XI.

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

78. Спазването на този кодекс и на установените с него норми и правила на поведение е задължително за служителите, а нарушаването им е предпоставка за търсене на дисциплинарна отговорност.

79. За спазване разпоредбите на Етичния кодекс на училищната общност и разрешаване на възникналите при приложението му въпроси към училищната общност се създава Комисия по етика.

80. Членовете на комисията се избират от Педагогическия съвет за срок от една учебна година.

81. Функции на комисията по етика:

81.1. дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс на училищната общност;

81.2. разглежда сигнали и жалби, свързани със спазването на този кодекс;

81.3. допринася за издигането на авторитета на училището;

81.4. укрепва свободата на словото, защитавайки правата на учителите, учениците и други членове;

81.5. осъществява контрол по спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс и има право да се самосезира при констатирани нарушения.

82. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

83. Всеки постъпил сигнал се разглежда от комисията в двуседмичен срок. След разглеждането му, комисията се произнася с мотивирано становище.

84. При установено нарушение на Етичния кодекс на училищната общност се прави предложение до директора на институцията за налагане на санкция.

85. Всички постъпили сигнали и жалби се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

86. Комисията не разглежда анонимни сигнали.

87. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство.

88. Комисията отчита дейността си пред Педагогическия съвет веднъж годишно.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Този кодекс е приет в изпълнение на чл. 175, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, утвърден със заповед № 132/02.10.2025 г. на директора, съгласуван с Обществения съвет на 25.09.2025 г. и приет с решение на Педагогическия съвет - Протокол № 9/11.09.2025 г.

§ 3. Екземпляр от този кодекс е на разположение в училищната библиотека и е публикуван на интернет страницата на училището.

§ 4. Етичният кодекс на училищната общност може да бъде изменян и допълван при условията и по реда, по който е приет.

ДИРЕКТОР:.....
(*Адриан Николов*)